

INHOUD

DE BIJBEL

Inleiding 17

EEN KEUZE UIT HET OUDE TESTAMENT

Inleiding 18

GENESIS

In het begin Genesis 1 tot 4:16 20

Noach Genesis 6:5-22; 7:10 tot 9:17 27

De toren van Babel Genesis 11:1-9 32

Abraham Genesis 12:1-9; 13; 16; 18 tot 19:29; 21:1-7; 22:1-19 34

Isaak Genesis 24; 27:1-45 44

Jakob Genesis 28:10-19; 29:1-30 52

Jozef en zijn broers Genesis 37:1-34; 39 tot 45 54

EXODUS

De Israëlieten in Egypte Exodus 1 70

Mozes en de farao Exodus 2 tot 4:17; 7:7-13 72

Het paasfeest Exodus 12:1-28 78

De uittocht Exodus 12:29-42; 13:17 tot 14; 15:22 tot 17:7 79

Het verbond Exodus 19:1-2; 20:1-17; 24:1-8 88

Het gouden stierenbeeld Exodus 32 92

LEVITICUS

Regels voor het leven Leviticus 19:9-18 96

De feestdagen Leviticus 23 97

NUMERI

De verkenner Numeri 13 tot 14:9 102

Bileam Numeri 22:1-35 105

DEUTERONOMIUM

Israël, luister	Deuteronomium 6 en 8	108
De keuze tussen leven en dood	Deuteronomium 30	111
Mozes' dood	Deuteronomium 34	114

JOZUA

De verkenners	Jozua 2	116
De muur van Jericho	Jozua 6	118
Jozua's laatste woorden	Jozua 24:1-28	122

RECHTERS

Debora en Barak	Rechters 4	124
Simson	Rechters 13 tot 16	126

RUTH

Ruth, de vrouw uit Moab	Ruth 1	136
Boaz, de man uit Betlehem	Ruth 2	138
Ruth bij Boaz	Ruth 3	140
Obed, de zoon van Boaz en Ruth	Ruth 4	141

1 SAMUËL

Samuël	1 Samuël 1	144
Het lied van Hanna	1 Samuël 2:1-10	146
Israël krijgt een koning	1 Samuël 8	148
David en Goliat	1 Samuël 17	149
David en Jonatan	1 Samuël 18:1-4; 20 tot 21:1 (NBG '51 20)	153

2 SAMUËL

Het klaaglied van David	2 Samuël 1:17-27	158
David koning in Jeruzalem	2 Samuël 5:1-12, 17-25	159
David en Batseba	2 Samuël 11 tot 12:25	161

1 KONINGEN

Koning Salomo	1 Koningen 3; 5:1-20 (NBG '51 4:21-5:6); 6; 10:1-10, 13	166
De profet Elia	1 Koningen 19 en 21	173

2 KONINGEN

Elia en Elisa	2 Koningen 2:1-18	178
De profet Elisa	2 Koningen 4:1-37; 5	180
De verwoesting van Jeruzalem	2 Koningen 24:18 tot 25	187

EZRA

Het herstel van de tempel	Ezra 6:1-12	190
---------------------------	-------------	-----

NEHEMIA

Het herstel van de muren	Nehemia 2:1-18; 4:1-17 (NBG '51 4:7-23)	192
--------------------------	---	-----

ESTER

Ester, koningin van Perzië	Ester 1 en 2	196
De boze plannen van Haman	Ester 3	200
Ester en Mordekai	Ester 4	202
Ester bij de koning	Ester 5	203
Mordekai door de koning beloofd	Ester 6	204
De val van Haman	Ester 7	205
De overwinning van de Joden	Ester 8 tot 9:1	207
Het poerimfeest	Ester 9:16-23, 28-29, 32; 10	208

JOB

Job verliest alles	Job 1 tot 2:10	210
Job en zijn vrienden	Job 2:11-13; 4:7-11; 8:1-7; 11:1-9; 19:1-14, 19-29	214
Job en zijn God	Job 40 (NBG '51 39:34) tot 42	217

PSALMEN

Psalm 8	222
Psalm 22	223
Psalm 23	227
Psalm 72	227
Psalm 79	229
Psalm 90	231
Psalm 121	235
Psalm 139	236
Psalm 148	238

SPREUKEN

Wijsheid en dwaasheid Spreuken 1:1-9; 8:22-36; 9	240
Levenswijsheden Spreuken 20:9-22; 27:1-10; 30:18-19, 21-28	243

HOOGLIED

Dwing de liefde niet Hooglied 2	248
De liefde is een vuur van de Heer Hooglied 8:6-7	251

JESAJA

Uitspraken over Juda en Jeruzalem Jesaja 2:1-5; 5	252
De roeping van Jesaja Jesaja 6	255
Immanuël, God-met-ons Jesaja 7:1-16	256
Een nieuwe koning Jesaja 11	257
Woorden van troost Jesaja 40:1-8	260
Gods dienaar Jesaja 52:13-15; 53	261
De Heer bouwt Jeruzalem weer op Jesaja 54	263
Jeruzalem, Gods heilige berg Jesaja 65:17-25	265

JEREMIA

De roeping van Jeremia	Jeremia 1:1-2, 4-19	268
Een volk dat niet luistert	Jeremia 7:1-28; 18; 26:1-19	269
Een ijzeren juk	Jeremia 27:1-15; 28	275
Jeremia's droom	Jeremia 31:3-6, 10-14, 18-22, 26, 31-37	278
Jeremia en Baruch	Jeremia 36:1-7, 9-32	280
De verwoesting van Jeruzalem	Jeremia 39:1-14	283

KLAAGLIEDEREN

Wat klaagt een mens?	Klaagliederen 3:34-66	286
----------------------	-----------------------	-----

EZECHIËL

Het visioen van Ezechiël	Ezechiël 37:1-14	288
Het levende water uit de tempel	Ezechiël 47:1-12	291

DANIËL

De droom van de koning van Babel	Daniël 2	292
Daniël in de leeuwenkuil	Daniël 6	296

JOËL

Gods belofte	Joël 3 (NBG '51 2:28-32)	300
--------------	--------------------------	-----

AMOS

Gods straf over de volken	Amos 1 tot 2:3	302
Gods straf over Juda	Amos 2:4-5	305
Gods straf over Israël	Amos 2:6-16; 5:7-13; 7:10-17	305

JONA

Jona probeert aan God te ontkomen	Jona 1	310
Het gebed van Jona	Jona 2	311
De bekering van Nineve	Jona 3	313
De boze Jona en de genadige Heer	Jona 4	313

MICHA	
Tegen de verdrukking in	Micha 7:1-7 316
MALEACHI	
Israël, keer naar God terug	Maleachi 3:1-18 318
EEN KEUZE UIT DE DEUTEROCANONIEKE BOEKEN	
Inleiding	320
1 MAKKABEEËN	
Veel Joden willen niets meer van hun geloof weten	
1 Makkabeeën 1:11-25	322
Anti-joodse maatregelen	1 Makkabeeën 1:41-53 324
WIJSHEID VAN JEZUS SIRACH	
Over geluk	Sirach 14:1-2 325
Over rijkdom	Sirach 14:3-16 326
Over de dood	Sirach 14:17-19 327
Over dromen	Sirach 34:1-8 327
Over reizen	Sirach 34:9-12 328
Over vrienden	Sirach 37:1-6 328
Goede en slechte raadgevers	Sirach 37:7-15 329
De narigheid van het leven	Sirach 40:1-11 330
TOEVOEGINGEN BIJ DANIËL	
Susanna in de tuin begluurd	13:1-27 332
Susanna wordt ter dood veroordeeld	13:28-41 334
Daniël redt Susanna	13:42-64 334

EEN KEUZE UIT HET NIEUWE TESTAMENT

Inleiding 336

MATTEÛS

De geboorte van Jezus Matteüs 1:18-25; 2 338

De bergrede Matteüs 5 tot 7 341

Jezus stuurt zijn leerlingen erop uit Matteüs 10 350

Het koninkrijk van God Matteüs 13:24-30, 36-50; 16:13-28;
18:15-35; 20:1-16; 25:1-13 352

MARCUS

Jezus vindt geen geloof Marcus 6:1-6 360

De dood van Johannes de Doper Marcus 6:14-29 360

Het gezag van Jezus Marcus 6:45-51; 12:28-34 362

LUCAS

Jezus en Johannes de Doper Lucas 1:1-66; 2:1, 3-21, 40-52; 3:1-22 364

Jezus in Galilea Lucas 4 tot 5:32; 6 tot 8:25, 40-56 374

Jezus op weg naar Jeruzalem Lucas 10:25-37; 11:1-13; 12:13-21;
13:10-17; 14:15-24; 15; 16:19-31; 18:9 tot 19:10 390

Jezus' dood en opstanding Lucas 19:28-48; 22:1-23, 31-34, 39-71;
23 en 24 401

JOHANNES

Jezus laat zien wie hij is Johannes 2:1-11; 5:1-18; 6:1-15 414

Jezus brengt licht Johannes 8:12-20; 9 418

Jezus is de goede herder Johannes 10:1-18 421

Jezus geeft leven Johannes 11:1-44 423

Jezus en de Vader Johannes 14:1-14; 15:1-17 426

HANDELINGEN

Petrus en Johannes	Handelingen 1 tot 4	428
Stefanus	Handelingen 6; 8:1-3	439
Filippus	Handelingen 8:4-36, 38-40	440
De roeping van Saulus	Handelingen 9:1-31	443
Petrus en Cornelius	Handelingen 10	446
Barnabas en Saulus	Handelingen 11:19-30	450
Petrus in de gevangenis	Handelingen 12	451
Paulus in Griekenland	Handelingen 13:1-3; 16; 17:16-34	453
Paulus in Efeze	Handelingen 19:21-41 (NBG '51 19:21-40)	460
Paulus in Jeruzalem en Caesarea	Handelingen 20:1-16; 25 en 26	461
Paulus op weg naar Rome	Handelingen 27 en 28	468

1 KORINTIËRS

Het Avondmaal	1 Korintiërs 11:17-34	476
Liefde	1 Korintiërs 13	478
Christus leeft	1 Korintiërs 15:1-22	479

GALATEN

Er is maar één evangelie	Galaten 1	482
Paulus, apostel voor de niet-Joden	Galaten 2:1-14	483
De vrijheid van het evangelie	Galaten 2:15-21	484

FILIPPENZEN

Nederig en gehoorzaam, zoals Christus Jezus	Filippenzen 2:1-18	486
Timoteüs en Epafroditus	Filippenzen 2:19-30	488
Niets tekort	Filippenzen 4:10-23	489

FILEMON

De slaaf Onesimus	Filemon	490
-------------------	---------	-----

JAKOBUS

Geen onderscheid maken tussen mensen	Jakobus 2:1-13; 5:1-6	492
Bidden	Jakobus 5:13-20	495

OPENBARING

Johannes moet opschrijven wat hij ziet	Openbaring 1	496
Brief aan de gemeente in Laodicea	Openbaring 3:14-22	498
De mensen, door God en het Lam gered	Openbaring 7:1-17	499
Jeruzalem, Gods heilige stad op aarde	Openbaring 21 tot 22:5	501

AANVULLENDE INFORMATIE

Verklaring van moeilijke woorden	505
Bekende bijbelgedeelten	506
Aanhalingen uit het Oude Testament in het Nieuwe Testament	522
Nawoord	524

JOZUA

Na de dood van Mozes wordt Jozua de leider van de Israëlieten. Ze zijn in Sittim, ten oosten van de rivier de Jordaan.

Jozua wil deze rivier oversteken en zijn volk het beloofde land, Kanaän°, binnenbrengen.

DE VERKENNERS

- 2 ¹ Vanuit Sittim stuurde Jozua er twee mannen op uit. Ze moesten in het geheim het land aan de overkant van de rivier verkennen, vooral Jericho. Ze trokken er op uit en kwamen bij het huis van een hoer, die Rachab heette. Daar wilden ze slapen.
- ² Toen werd de koning van Jericho gewaarschuwd: 'Er zijn hier vanavond mannen gekomen, Israëlieten, om het land te verkennen.'
- ³ En de koning van Jericho stuurde een paar soldaten naar Rachab. Ze zeiden: 'Breng de mannen naar buiten die je huis zijn binnengegaan. Want ze zijn gekomen om het hele land te verkennen.'
- ⁴ Maar de vrouw liet niet merken dat ze de twee mannen in huis had. Ze zei: 'Zeker, die mannen zijn bij me binnen geweest, maar ik wist niet waar ze ⁵ vandaan kwamen. Toen het donker werd en de poort gesloten zou worden, hebben de mannen de stad verlaten. Ik weet niet waar naar toe. Als jullie snel ⁶ op zoek gaan, krijg je ze vast nog wel te pakken.' Maar de vrouw had de mannen naar het platte dak gebracht en hen verborgen onder de vlasstengels° die op het dak lagen uitgespreid.
- ⁷ De soldaten van de koning gingen naar hen op zoek. Ze gingen in de richting van de Jordaan en zochten bij de plaatsen waar je de rivier kon oversteken. Op het moment dat de achtervolgers de stad hadden verlaten, werd de poort gesloten.
- ⁸⁻⁹ Voordat de mannen gingen slapen, kwam Rachab nog bij hen op het dak en zei: 'Ik weet dat de Heer jullie dit land heeft gegeven. Jullie hebben ons ¹⁰ doodsbang gemaakt, ja, iedereen beeft van angst voor jullie. Want wij hebben gehoord hoe de Heer de Rietzee voor jullie heeft drooggelegd toen jullie uit

- Egypte wegtrokken. Ook hebben we gehoord wat jullie hebben gedaan met
- ¹¹ Sichon en Og, de twee koningen van de Amorieten. Toen wij hoorden dat jullie die verslagen hadden, verloren wij alle moed. Niemand die het nog tegen jullie op zou durven nemen. Want de Heer is jullie God. Hij is God in de
- ¹² hemel⁹ daar boven en op de aarde hier beneden. Beloof me daarom alsjeblieft bij de Heer dat jullie mij en mijn familie helpen zoals ik jullie heb geholpen.
- ¹³ Dan kan ik erop vertrouwen dat jullie mijn vader en moeder, mijn broers en zusters en al hun gezinnen in leven laten. Dat jullie ons zullen redden van de dood.’
- ¹⁴ De mannen antwoordden: ‘Wij staan met ons leven voor jullie in, maar alleen als jullie aan niemand vertellen wat wij hier hebben afgesproken. Wanneer de Heer ons dit land gegeven heeft, zullen wij jou helpen. Je kunt op ons rekenen.’
- ¹⁵ Toen liet Rachab de mannen aan een touw door het venster naar beneden zakken, want haar huis was in de stadsmuur ingebouwd.
- ¹⁶ Ze zei tegen hen: ‘Ga de bergen in, dan krijgen de achtervolgers jullie niet te pakken. Houd je daar drie dagen schuil tot de achtervolgers het opgeven. Daarna kunnen jullie weer verder gaan.’
- ¹⁷ De mannen antwoordden: ‘Wij kunnen ons alleen houden aan de belofte die
- ¹⁸ we jou moesten doen, als jij het volgende doet. Wanneer wij het land binnenkomen, maak dan dit rode koord vast aan het venster waardoor je ons naar beneden hebt laten zakken. En breng je hele familie in jouw huis: je vader en moeder, je broers en al je andere familieleden!
- ¹⁹ Als iemand ook maar één stap naar buiten zet, is het zijn eigen schuld als hij gedood wordt, en gaan wij vrijuit. Maar als er iets gebeurt met iemand die bij
- ²⁰ jou in huis is, dan zijn wij schuldig. En als je iemand vertelt wat wij hier hebben afgesproken, dan kunnen wij ons niet houden aan de belofte die we jou moesten doen.’
- ²¹ Zij antwoordde: ‘Afgesproken, ik zal doen wat jullie zeggen!’ En zij liet hen gaan. Toen ze weg waren, maakte ze het rode koord aan het venster vast.
- ²² De mannen trokken de bergen in en bleven daar drie dagen tot de achtervolgers het hadden opgegeven. Die hadden de hele weg afgezocht maar geen spoor gevonden. Toen gingen de twee mannen naar Sittim terug. Ze daalden de bergen af, staken de Jordaan over en kwamen bij Jozua, de zoon van Nun. Ze vertelden hem alles wat ze hadden meegemaakt.
- ²³ Ze vertelden hem alles wat ze hadden meegemaakt.
- ²⁴ Ze zeiden tegen Jozua: ‘De Heer heeft ons het hele land in handen gegeven. Ja, iedereen daar beeft van angst voor ons!’

Onder leiding van Jozua trekken de twaalf stammen de rivier de Jordaan over. Ze worden voorafgegaan door de priesters^o die de ark^o, de verbondskist, dragen. Als herinnering aan deze overtocht worden twaalf gedenkstenen gemaakt. Bij Gilgal, vlak bij Jericho, worden de kinderen die tijdens de lange woestijntocht geboren zijn, besneden^o. Daarna wordt het paasfeest^o gevierd.

DE MUUR VAN JERICO

- 6 ¹ De inwoners van Jericho hielden hun poorten stevig gesloten, omdat ze bang waren voor de Israëlieten. Niemand kon de stad in of uit.
- ² Toen zei de Heer tegen Jozua: 'Ik geef Jericho en zijn koning met al zijn flinke en dappere mannen in je macht.'
- ³ Alle Israëlieten die kunnen vechten, moeten om de stad heen trekken. Zes dagen achter elkaar moeten ze één keer per dag om de stad trekken.
- ⁴ Wanneer ze dat doen, moeten zeven priesters voor de ark uit lopen, ieder met een trompet.
- Op de zevende dag moeten ze zeven keer om de stad heen trekken. De
- ⁵ priesters blazen dan op hun trompetten en wanneer er een lange toon klinkt, moet iedereen hard gaan schreeuwen. Dan zal de stadsmuur instorten en kunnen de mannen meteen de stad binnenklimmen.'

⁶ Jozua liet de priesters bij zich komen en zei: ‘Neem de ark van het verbond met de Heer en draag hem mee. Zeven priesters moeten voor de ark uit lopen, ieder met een trompet.’

⁷ Tegen de mannen zei hij: ‘Trek om de stad heen! De mannen die bewapend zijn moeten voor de ark uitgaan.’

⁸⁻⁹ Alles gebeurde zoals Jozua had gezegd: voorop liepen de mannen die bewapend waren en achter hen de zeven priesters met hun trompetten. Dan volgde de ark van het verbond en daarachter liepen de andere mannen. De priesters ¹⁰ bliezen aan één stuk door op de trompetten. Maar tegen de anderen had Jozua gezegd, dat ze stil moesten zijn.

‘Jullie mogen niet met elkaar praten,’ was zijn bevel. ‘Jullie mogen geen strijdkreet laten horen. Dat mag pas als ik het zeg.’

¹¹ Die dag droegen ze de ark van de Heer één keer om de stad heen. Daarna gingen ze terug naar hun tenten en sliepen daar.

¹² De volgende morgen stond Jozua vroeg op. De priesters tilden de ark weer op.

¹³ Voor hen uit liepen de mannen die bewapend waren en de zeven priesters die op de trompetten bliezen. De andere mannen liepen achter de ark. De priesters bliezen aan één stuk door op hun trompetten.

- 14 Ook op deze tweede dag trokken ze één keer om de stad heen en gingen daarna terug naar hun tenten. Dit deden ze zes dagen achter elkaar.
- 15 Op de zevende dag stonden ze op toen het licht werd en trokken weer om Jericho heen. Maar nu deden ze dat niet één keer, maar zeven keer.
- 16 Toen ze voor de zevende keer om de stad heen trokken en de priesters op hun trompetten bliezen, riep Jozua: 'Schreeuw! De Heer geeft Jericho in jullie
- 17 macht! De hele stad moet vernietigd worden. Alleen Rachab en haar familie mogen blijven leven. Want Rachab heeft de twee spionnen verstopt die wij naar Jericho hadden gestuurd.
- 18 Jullie mogen zelf niets houden van de dingen die vernietigd moeten worden.
- 19 Anders brengen jullie de Israëlieten ongeluk en worden jullie gedood. Het zilver en goud en de voorwerpen van brons of ijzer zijn voor de Heer. Het moet allemaal in de schatkamer van zijn heiligdom^o worden gebracht.'
- 20 Zo gauw de Israëlieten de trompetten hoorden klinken, begonnen ze luid te schreeuwen. Toen stortte de muur in en konden de Israëlieten meteen de stad binnenklimmen. Zo veroverden ze Jericho.
- 21 Ze doodden er alles en iedereen: mannen en vrouwen, oude en jonge mensen, koeien, schapen en ezels.
- 22 Maar tegen de twee spionnen zei Jozua: 'Ga naar het huis van Rachab en haal

haar met haar familie weg uit de stad. Dat hebben jullie haar beloofd.'

²³ De spionnen haalden Rachab, haar vader en moeder, haar broers en alle andere familieleden weg uit Jericho. Ze mochten bij het kamp van de Israëlieten gaan wonen.

²⁴ Daarna staken de Israëlieten de stad in brand. Alleen het zilver en goud en de voorwerpen van brons en ijzer brachten ze in de schatkamer van het heiligdom van de Heer.

²⁵ Rachab en haar hele familie mochten blijven leven. Want Rachab had de spionnen verstopt die Jozua naar Jericho gestuurd had. Haar nakomelingen zijn steeds in Israël blijven wonen.

²⁶ Het was in die tijd dat Jozua de Israëlieten waarschuwde: 'De Heer zal de man vervloeken die Jericho herbouwt. Zijn oudste zoon zal sterven wanneer hij het fundament legt. Zijn jongste zoon zal sterven wanneer hij de poorten bouwt.'

²⁷ De Heer was met Jozua en hij werd in het hele land bekend.

Na de val van Jericho wordt het land Kanaän veroverd en door Jozua onder de twaalf stammen verdeeld. Kort voor zijn dood wil hij de Israëlieten nog iets zeggen.

JOZUA'S LAATSTE WOORDEN

- 24 ¹ Jozua liet alle stammen van Israël in Sichem bijeenkomen. Hij riep de oudsten^o van Israël, de familiehoofden, de rechters en de aanvoerders naar voren. Zij ² stelden zich op voor het heiligdom^o van God. Jozua zei tegen het hele volk: 'Dit zegt de Heer, de God van Israël: Aan de overkant van de rivier, de Eufraat, hebben lang geleden jullie voorouders gewoond. De familie van Terach, die de ³ vader was van Abraham en Nachor. Zij vereerden andere goden. Maar ik heb Abraham, jullie stamvader, weggehaald van de overkant van de rivier en hem door het hele land Kanaän^o laten trekken. Ik gaf hem een groot aantal ⁴ nakomelingen. Ik schonk hem een zoon, Isaak. En Isaak schonk ik twee zonen, Jakob en Esau. Esau kreeg het bergland van Seïr in bezit. Jakob en zijn zonen zijn naar Egypte gegaan.
- ⁵⁻⁶ Toen stuurde ik Mozes en Aäron om Egypte hard aan te pakken. Daarna haalde ik jullie voorouders uit Egypte weg. Maar toen zij bij de Rietzee aankwamen, zagen zij de Egyptenaren achter hen aankomen met strijdwapens ⁷ en ruiters. Jullie voorouders riepen mij om hulp en ik legde een donkere wolk tussen hen en de Egyptenaren. Ik joeg de zee tegen ze op en overspoelde ze met water. Met eigen ogen hebben jullie gezien wat ik met Egypte gedaan heb. ⁸ Daarna hebben jullie lange tijd in de woestijn geleefd. Toen bracht ik jullie naar het land van de Amorieten die aan de overkant van de Jordaan wonen. Zij vielen jullie aan, maar ik gaf ze in jullie macht. Jullie namen hun land in bezit en ⁹ ik vernietigde ze. Daarna kwam Balak, de koning van Moab^o. Hij wilde Israël ¹⁰ aanvallen en liet Bileam roepen om jullie te vervloeken. Maar ik weigerde naar Bileam te luisteren. In plaats van jullie vervloeken moest hij jullie zegenen^o. Zo bevrijdde ik jullie uit zijn macht.
- ¹¹ Toen staken jullie de Jordaan over en kwamen aan bij Jericho. De burgers van Jericho vielen jullie aan. En ook nog de Amorieten, de Perizzieten, de Kanaänieten, de Hethieten, de Girgasiëten, de Chiwwieten en de Jebusieten. ¹² Maar ik gaf ze in jullie macht. Ik zaaide paniek onder hen zodat ze voor jullie op de vlucht gingen, net als de twee koningen van de Amorieten. Jullie ¹³ zwaarden en bogen waren niet nodig. Ik gaf jullie een land dat je niet zelf bewerkt hebt. Ik gaf jullie steden die je niet zelf gebouwd hebt en wijngaarden en olijfbomen die je niet zelf geplant hebt.
- ¹⁴ Daarom,' zei Jozua, 'moeten jullie ontzag hebben voor de Heer. Vereer hem oprecht en trouw. Doe de goden weg die jullie voorouders vereerd hebben aan de overkant van de rivier de Eufraat en in Egypte. Ja, vereer alleen de Heer. ¹⁵ Maar als jullie dat te moeilijk vinden, kies dan nu een god die jullie wel willen dienen. Of de goden van je voorouders aan de overkant van de rivier de

Eufraat, of de goden van dit land, de goden van de Amorieten. Maar ik en mijn familie: wij vereren de Heer!’

¹⁶ Toen antwoordde het volk: ‘Wij denken er niet aan de Heer te verlaten om
¹⁷ andere goden te vereren. Ja, de Heer is onze God. Hij heeft ons en onze voorouders weggehaald uit Egypte, uit dat slavenhuis. Hij heeft voor onze ogen die geweldige dingen gedaan. Hij heeft ons beschermd op de lange weg
¹⁸ die we aflegden, in elk land waar we doorheen trokken. Hij joeg alle volken voor ons op de vlucht, ook de Amorieten, de bewoners van dit land. Dus zullen ook wij de Heer vereren, want hij is onze God.’

¹⁹ Maar Jozua zei tegen het volk: ‘Ik denk dat jullie niet in staat zijn om de Heer te dienen, want hij is een heilige° God. Hij kan het niet hebben als jullie andere goden dienen. Hij vergeeft het niet als jullie hem ontrouw zijn en tegen hem
²⁰ zondigen°. Wanneer jullie de Heer verlaten en goden van vreemde volken gaan vereren, dan zal hij heel anders tegen jullie doen. Heeft hij jullie tot nu toe altijd geholpen, dan zal hij jullie kwaad doen en jullie vernietigen.’

²¹ Het volk antwoordde: ‘Toch zullen wij alleen de Heer vereren!’

²² Jozua zei: ‘Jullie hebben nu zelf voor de Heer gekozen. Het zijn jullie eigen woorden.’

‘Ja,’ antwoordden ze, ‘het zijn onze eigen woorden.’

²³ Toen ging Jozua verder: ‘Doe daarom de vreemde goden weg die bij jullie zijn en richt je helemaal op de Heer, de God van Israël.’

²⁴ Het volk antwoordde: ‘De Heer, onze God, zullen wij dienen en naar zijn stem zullen wij luisteren!’

²⁵ Op die dag in Sichem sloot Jozua een verbond° met het volk. Hij stelde wetten
²⁶ en regels vast en schreef de tekst ervan op in een boek, de tora° van God. Hij koos een grote steen en zette die daar overeind onder de eik bij het heiligdom°

²⁷ van de Heer. Jozua zei tegen het hele volk: ‘Deze steen hier moeten we zien als een getuige. Want hij heeft alles gehoord wat de Heer met ons heeft afgesproken. Ja, deze steen zal hier altijd als getuige blijven staan en ervoor zorgen dat jullie je God niet vergeten.’

²⁸ Toen liet Jozua het volk gaan; elke stam ging naar zijn eigen gebied.